

Аматерско
позориште
Дома културе
Чајетина

ДОЋИТЕ ДА СВОЈИМ ДОПРИНОСОМ ПОМОГНЕТЕ
ДА ЊИХОВО ДЕТИЊСТВО ИЗГЛЕДА ЛЕПШЕ!

Датум: 19.03.2010 у 20h

Цена улазнице: 200 дин.

ПРИЈАТЕЉИ
И ПОДРШКА:

Вести

Televizija 5 Užice

Radio KISS Radio SAN

"Ми смо у програму!"
Програми и пројекти у области
омладинске политике
Министарство омладине и спорта,
Република Србија

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

TURISTIČKA ORGANIZACIJA
Zlatibor

БИТИ ВОЛОНТЕР ЈЕ УВЕК IN!

ШТА ЈЕ ВОЛОНТЕРИЗАМ?

Волонтерски ангажман, тј. добровољан и бесплатан рад у корист других или за опште добро, један је од камена темељаца цивилног друштва, јер оживљава најплеменитије вредности човечанства – заузимање за мир, слободу, могућност избора, сигурност и праведност за све људе.

Разни људи под волонтеризмом подразумевају разне ствари. За неке је кључна карактеристика волонтерског рада одсуство новчане надокнаде за нечији рад, док је за друге то одсуство присиле било које врсте.

Волонтеризам има разне облике и значења у зависности од окружења и под великим је утицајем историје, политике, религије и културе одређеног региона. Ипак, могуће је одредити неке кључне карактеристике онога што одређује сваку волонтерску активност.

Заједнички именитељи волонтерског рада јесу:

- бесплатан рад,
- добровољан рад,
- рад који траје неко одређено време (одређен број сати ангажовања),
- рад који је усмерен на остваривање добробити других људи (помоћ усмерена ка људима са којима волонтер није у сродству),
- организован рад

Волонтеризам је од великог значаја за решавање бројних проблема који постоје у свакој заједници, као и за јачање солидарности чланова заједнице.

Волонтирање, као облик грађанског активизма, истиче оно најбоље у човеку, мења свест људи, побољшава квалитет живота, развија толеранцију, руши предрасуде и негативне стереотипе. Волонтерским радом не добијају само крајњи корисници тог рада већ и сами актери, тј. волонтери, јер добијају нова искуства и, што је најважније, јер се осећају корисно.

ВРЕДНОСТИ ВОЛОНТЕРИЗМА

СОЛИДАРНОСТ – као свест о потреби узајамне одговорности ради остваривања праведнијих односа међу људима

ТОЛЕРАНЦИЈА – као прихватање туђих схватања и ставова, без обавезног слагања са истим

РАВНОПРАВНОСТ – као једнака права и могућности за свакога без обзира на пол, старост, образовање, расу, националност, друштвени статус, политичке и религијске ставове и све остале видове различитости

МИР И НЕНАСИЉЕ – као основни принципи размишљања и понашања

ЖИВОТ У СКЛАДУ СА ПРИРОДОМ – као тежња ка промени животних образаца понашања и њихово усклађивање са основним принципима одрживог развоја

МОТИВАЦИЈА

Људе на волонтирање подстичу различита, често вишеслојна осећања и потребе. У основи је алтруизам, тј. жеља да се помогне другима, који је повезан са властитим интересима у облику нових познанстава, учења нових вештина или пријатног провођења слободног времена.

Мотиви за бављење волонтерским радом могу се груписати у шест главних категорија подељених на две категорије:

1. Мотиви везани за задовољење сопствених потреба, као што су:

- Вредности - личне вредности и залагање за деловање у складу са одређеним сопственим уверењима,
 - Напредовање - жеља за напредовањем у каријери јер се волонтерским радом могу стећи вештине и знања које се могу професионално и лично употребити,
 - Друштво - Волонтирање доноси контакте и познанства са новим и занимљивим особама.
2. Мотиви окренути ка споља, односно ка другима и заједници:
- Мотивација у вези са грађанском свешћу и доприносом друштву и заједници,
 - Мотивација хуманог, алтруистичког карактера,
 - Мотивација у вези са друштвеним вредносним системом.

ФОРМЕ ВОЛОНТИРАЊА

Дугорочно и средњерочно волонтирање

Постоје различити програми размене волонтера у региону и Европи који пружају могућност да волонтер живи, ради и упозна нову земљу током периода од 6 до 12 месеци. Волонтер се обично определи за једну организацију "домаћина" у којој током свог боравка ради на различитим унапред предвиђеним пројектима. Дугорочним волонтерима су обезбеђени смештај, храна, симболични џепарац и упознавање нових култура, језика и сл.

Краткорочно волонтирање

Под краткорочним волонтирањем се обично подразумевају волонтерски кампови, који трају од 7 до 28 дана (1 до

4 седмице) и који се баве различитим темама, то су обично заштита животне средине, рад са децом, рад са старима, рад на археолошким ископинама, реновирање старих бицикала, учешће у припреми различитих фестивала и сл).

Током једне године у свету се организује преко 2000 међународних кампова различитих тема од екологије до археологије што довољно говори о волонтеризму као веома добром инструменту за ширење мира и толеранције. Волонтер је за разлику од дугорочног волонтирања у групи са осталим волонтерима (до 25 особа) са којима заједно ради, спава, кува, проводи слободно време. За волонтерске кампове се каже да немају посебан комфор, али је зато про вод за 5 звездица.

Волонтирање у локалу

Волонтирање у локалу даје најбоље резултате волонтерског рада. Ангажовањем на локалу волонтери имају прилику да се боље упознају са својом заједницом као и да стекну богато искуство о својој околини.

Локалне волонтерске акције могу такође бити краткорочне и дугорочне.

- Краткорочне су обично уличне акције, фестивали, различите манифестације, промоције које организују удружења грађана или школски парламенти и на којима се ангажују волонтери.

- Дугорочни облик локалног волонтирања је Локални Волонтерски Сервис (ЛВС) који нуди широк спектар активности на локалу а у које могу волонтери да се прикључе. Пример ЛВС-а може бити укључивање средњошколаца и студената у институције и организације како би спровели своју праксу и стекли искуство пред запослење.

А ОТКУД УОПШТЕ ВОЛОНТИРАЊЕ?

Појам волонтер произлази из хебрејског језика и дословно би значило "онај који жели дати". Према неким египатским записима, ови облици филантропије постојали су још 4000. године пре нове ере.

Постоје различита тумачења и разумевања волонтеризма и волонтирања, а она су уско везана уз традицију,

културолошке прилике и друштвени контекст у којем се одређена држава налази. Волонтирање кроз активно укључивање у друштво, с циљем проактивног иницирања промена у друштву, најчешће се односи на активно учествовање у политичким, непрофитним организацијама, неформалним грађанским иницијативама и интересним групама.

Волонтеризам се јавља у разним облицима, од традиционалних обичаја узајамне помоћи (МОБА – зидање куће или прављење новог амбара на селу када у помоћ пристигну комшије и рођаци) па све до организованог деловања заједнице у кризним раздобљима (Омладинске радне акција - ОРА, поплаве, земљотреси и сл.).

Може се рећи да смо сви у одређеном моменту били волонтери, било да помажемо у кречењу стана код пријатеља, или помажемо старијој особи да пређе улицу као и учествовањем у некој активности локалне невладине организације или школског парламента.

Када се говори о организованом приступу волонтеризму и његовим облицима, први помени датирају крајем првог светског рата.

Волонтери и волонтеризам у свакој држави представљају огроман људски потенцијал са знањем и вештинама корисним за заједницу. Процењује се да у свету волонтира око 420 милиона људи.

У развијенијим земљама најчешће волонтирају незапослени и старији људи – пензионери. Према подацима ЕЕСС (European Economic and Social Committee <http://eesc.europa.eu/>) у Европи волонтира више од 100 милиона људи, у Пољској 18% становништва, у Ирској и Немачкој више од 33%.

Волонтери/ке такође, својим активностима играју велику улогу у националним и УН програмима хуманитарне помоћи, техничке подршке и промоције људских права, демократије и мира. Волонтери/ке су такође база за многе невладине организације.

Поред ових примера, већина држава у свету не препознаје волонтере као стратешки ресурс државе на које треба позитивно утицати.

1920. године, у селу Еснес у Француској, надомак Вердуна је одржан први међународни волонтерски камп на коме су групе младих из зараћених страна (Немачка и Француска) реновирале село и показале позитивним примером да се кроз заједнички рад могу премостити све разлике.

Ова волонтерска акција је покренула идеју међународних волонтерских кампова и иницирала мрежу SCI (Service Civil International) која до данас има своје подружнице у скоро свим земљама света.

Након оснивања SCI, појављују се нове мреже као што су YAP (Youth Action for Peace),Алијанце и регионална SEEYN (South East European Youth Network) која се бави постратним подручјем на Балкану.

Може се рећи да је волонтеризам један од важних елемената друштвеног живота као и економског развоја. Волонтеризам и волонтери могу чинити значајан део Бруто Националног Доходка (БНП). На пример, у Великој Британији очекивана вредност волонтерског рада за једну годину учествује са око 8% укупне вредности.

ДА ЛИ ЗНАТЕ...

...да становници Неваде потроше 846 долара на коцкање...

...да је Исак Њутн био избачен из школе! Био је избачен као тинејџер на захтев његове мајке која се надала да ће бити фармер...

...да је свака краљица по имену Џејн била убијена, затварана, полудела или осуђена на смрт...

...да ни у једном казину у Лас Вегасу нема часовника...

...да се годишње широм света потроши око 50 билиона таблета аспирина...

...да је кинески језик по популацији која га говори, најраспрострањенији језик у свету. Други је шпански, а тек на трећем месту се налази енглески језик...

...да преко 60% мушкараца пљује на јавним местима...

...да једночасовним лупањем главе о зид трошите 50 калорија. А ако жваћете жваку цео дан трошите 200 калорија...

...да покварени сат дневно двапут показује тачно време...

...да би 24% посто радника отпустило своје шефове...

...да је 10% мушкараца леворуко, а само 7% жена леворуко...

...да преко 60% хокејаша остане без најмање једног зуба...

...да лопта после удара професионалног играча одбојке може да се креће невероватном брзином од 120km/h...

...да су амерички председници били веома привржени спорту.

Џорџ Вашингтон је изузетно волео лов на лисице, Абрахам Линколн рвање, Франклин Д. Рузвелт пливање, Џон Ф. Кенеди једрење, Ричард Никсон фудбал, а Роналд Реган јахање...

Тијана Росић

ЈЕДАН ЈЕ ДВА

Како доказати да је $1=2$?

Узмимо два општа броја a и b и претпоставимо да је $a = b$.

$$a * b = b * b$$

$$(a * b) - (a * a) = (b * b) - (a * a)$$

Када се разложи на чиниоце добија се:

$$a * (b - a) = (b + a) * (b - a)$$

Када обе стране поделимо са $(b - a)$ добијамо да је:

$$a = b + a$$

Ако је $a = 1$ онда је и $b = 1$; тј. $1 = 2$!

Тијана Росић

НАТПИСИ

Ако вам је потребан доказ о глупости људске расе, ево вам примера стварних натписа на паковањима различитих производа.

На кутији фена за косу марке "Sears":

"Не користити док спавате"

На омоту сапуна "Dial":

"Користити као обичан сапун"

На "Swanson" замрзнутим јелима:

"Савет: пре сервирања одмрзнути."

(У неком хотелу) на непромочивој капи за туширање:

"Направљено за једну главу"

На "Tesco's Tiramisu"

сладоледу:

"Не окрећи дно на горе" (штампано на дну кутије)

На "Marks & Spencer" замрзнутом пециву:

"Пециво ће бити топло након загревања"

На кутији "Rowenta" пегле:

"Не пеглати одећу на телу"

Rowenta

На корејском кухињском ножу:

"Упозорење! Држати >>изван<< деце"

На паковању кинеских украсних сијалица за јелку:

"Искључиво за употребу у затвореном или отвореном простору" (Какав још простор постоји?)

На јапанском тостеру:

"Не употребљавати у друге сврхе" (Има ли неко идеју за друге сврхе?)

На пакетицу "Sainsbury's" кикирикија:

"Упозорење: није извађен из чауре."

На "American Airlines" пакетицу кикирикија:

"Упутство: Отворите пакетић, једите кикирики."

На шведској моторној тестери:

"Не покушавајте да зауставите тестеру рукама или гениталијама." (Ови изгледа продају кућни сет за кастрацију)

На дечијем костиму "Супермен":

"Ношење овог костима вам не даје моћ да летите."

Тијана Росић

14. Фебруар, Дан заљубљених...

Обичај Дан заљубљених потиче из 3. века када је у Риму живео светитељ Валентин (лат. Valentinus presb. m. Romae), а хршћанство је још било нова и млада религија. Тадашњи цар, Клаудије I, наредио је свим војницима да се не смеју женити или просити, јер је сматрао да ожењени војници неће хтети ратовати, већ ће радије остати код куће са својом породицом. Сви свећеници одлучили су поштовати ову цареву одлуку, осим једнога...

На молбе младих парова, светитељ Валентин оглушио се на цареву одлуку и почео је потајно одржавати церемоније венчања, све док га нису уловили и бацили у тамницу. Дана 14. фебруара 269.г. светитељ Валентину одрубиле су главу и покопали га на Via Flaminiji. Не дуго након смрти народ га је прогласио свецем, па када се у Риму учврстило хршћанство, свештвенство је прогласило дан Светог Валентина. Одредили су да ће се нови празник славити 14. фебруара, а име су му дали у спомен на овог свеца.

Постоје и друге теорије о пореклу овог празника, па се могу рецимо пронаћи тезе да потиче од паганског обреда Луперкалија који се славио у част богиње брака Јуне, док друге ипак говоре како се у средњовековним временима веровало да се птице почињу пратити 14. увече, па отуда обичај слања "Валентиновских" честитки.

Љубавне честитке

Најстарију честитку за Дан заљубљених написао је француски војвода Charles Orleanski. Наменио ју је својој супрузи док је био у заточеништву у Енглеској. Символ Дана заљубљених је Купидон, староримски бог љубави. Често се приказује како држи лук и стрелу, јер се верује да се онај кога он погоди својом чаробном стрелицом - одмах заљуби.

Сваке године за Дан заљубљених се пошаље око билион честитака, а нешто више пошаље се једино за Божић. У другој половини прошлог столећа, усталио се за Дан заљубљених обичај поклањања цвећа, најчешће ружа и чоколада пакованих

у црвеним, срцоликим кутијама.

Дан заљубљених је дан, уз 8. март, кад се купује највише цвећа. Девојке и жене широм света на Дан заљубљених добију заједно око 50 милиона ружа, а у Верону, родни град Ромеа и Јулије, пристигне око хиљаду љубавних писама за Јулију.

Купидон

Купидон (лат. Cupido - жеља) бог еротске љубави код старих Римљана. Називан је још и Амор, а еквивалент је Еросу у грчкој митологији. Замишљан је као наги златокоси дечак са крилима који прати Венеру, а представљан је са златним локницама, луком и стријелама. Ове стреле побуђивале су жудњу у особи која је била погођена.

Порекло Купидон се разликује у различитим изворима. Цицерон спомиње могуће порекло: син Венере, богиње љубави и Меркура, бога носитеља порука. Купидон односно Ерос у грчкој митологији најчешће је спомињан као син Каоса, односно из њега је настао. Вештина му је поезија, писање љубавних стихова и свирање рога.

Повезивањем различитих митова, Апулеј је у II столећу. н. е. направио чувену причу о љубави Купидона и Психе. Купидова мајка, љубоморна на љепоту Психе, наредила је Купидону да је погоди стрелицом како би се заљубила у најружнијег човјека на свијету, међутим Купидон се случајно убо на властиту стријелу и заљубио у Психу.

Тијана Росић

Семинар „Формулисање кључних проблема у раду омладинских медија“

У периоду од 26. до 28. фебруара у хотелу „N“ у Београду одржан је састанак омладинских организација под називом „Формулисање кључних проблема у раду омладинских медија“. Семинару су присуствовали представници преко 20 омладинских организација и новинарских секција, из 22 града. Представници омладинских организација били су из Књажевца, Врњачке бање, Тутина, Зрењанина, Новог Пазара, Пожеге, Лесковца и други, док су из наше организације ЦМОК (Центар Младих Организованих Креативаца) из Чајетине присуствовале Ивана Радојичић и Миљана Панић.

Пошто су семинару „Формулисање кључних проблема у раду омладинских медија“ присуствовали и млади који до сада нису имали прилику да реализују пројекте у оквиру програма „Ми смо у програму“, први дан семинара искористили смо за упознавање и представљање медијских пројеката подржаних овим програмом. Други дан су представљени резултати истраживања омладинских канала информисања, а затим смо имали прилику да дефинишемо кључна питања и изазове са којима се срећемо у свом медијском раду. На основу тога идентификовали смо предлоге за њихово решавање. Трећи дан је протекао у дискусији са Тамаром Скрозом, новинарком недељника „Време“ око конкретних питања у вези са новинарским радом. Упутила нас је како напи-

сати добар текст за новине, подстакла младе да се боље и детаљније припремају за рад у медијима и емитовање радио и ТВ емисије...

На основу проблема које смо идентификовали, састављен је документ са предлозима за унапређење система информисања за младе. На семинару предавачи су биле Вукосава Црњански и Тамара Скроза. Овај документ је представљен 22. марта представницима Министарства Омладине и Спорта, Министарства културе, Радија и телевизије.

Миљана Панић

Поучне приче

Отац и син

Човек се вратио са посла касно, уморан и нервозан и нађе свог 5-годишњег сина како га чека на вратима: „Тата, смем ли да те питам нешто?“. Отац је одговорио: „Да наравно, реци шта ти је?“. Син га упита: „Тата, колико зарађујеш на сат?“... „То се тебе не тиче. Зашто ме то питаш?“ каже гневно отац. „Само сам желео знати. Молим те, реци ми, колико зарађујеш на сат?“ проговорио је стидљиво мали дечак. Отац му рече: „Ако већ мораш знати, зарађујем 50 долара на сат.“... „Ох,“ дечак одговори, спуштене главе. „Тата, молим те, можеш ли ми позајмити 25 долара?“ Отац

је био бесан „Ако је једини разлог што ме питаш да ти позајмим 25 долара тај да можеш купити некакову играчку или сличну бесмислицу, тада се окрени и иди право у собу и размисли зашто си тако себичан. Ја не радим сваки дан за такве дечије идиотарије!“ Дечак је тихо отишао у собу и затворио врата. Човек је сео и постао још љући због дечаковог питања... Како се усуђује питати таква питања само да би добио новац? Након неких сат времена мало се смирио па размислио; „Можда му је стварно нешто требало за тих 25 долара... стварно, не тражи често новац...“ Човек је отишао у његову собу и отворио врата. „Јеси заспао, сине?“ упитао је. Не тата, будан сам“ одговори дечак. „Размишљао сам... можда сам био престојг пре-

ма теби мало пре. Имао сам тежак дан и искалио сам се на теби. Ево ти 25 долара које си тражио.“ Дечак се усправио смешећи се. „Ох, хвала ти, тата!“, повикао је. Тада, посегнувши испод јастука, извукао је сноп згужваних новчаница. Када је видео да дечак већ има новац, опет се почео љутити. Дећак је полако избројао свој новац и погледао оца. „Зашто си тражио још новца, ако га већ имаш?“, плану отац. „Зато што нисам имао довољно, а сада имам.“, одговори дечак. „Тата, сада имам 50 долара. Могу ли купити сат твога времена? Молим те дођи сутра раније кући. Желим вечерати са тобом.“ Отац је био сломљен. Загрлио је сина и молио га да му опрости.

Тијана Росић

Интервју са Милованом Лучићем, координатором Регионалне Канцеларије за младе Ужице

*Милован Лучић, координатор Регионалне канцеларије за младе Ужице, залаже се за побољшање положаја младих на територији десет општина. Помаже младима у бројним акцијама, омладинским пројектима, семинарима и радионицама, ...

1. Када је основана Регионална канцеларија за младе општине Ужице?

Регионална канцеларија за младе Ужице основана је у октобру 2008-е године. Једна је од шест Регионалних канцеларија у Србији.

2. Можете ли нам рећи више детаља о раду Регионалне канцеларије?

Канцеларија припада Министарству омладине и спорта, покрива рад сада десет Канцеларија за младе у региону. Поред Чајетине која је основана и пре Регионалне Канцеларије за младе Ужице, ту су и КЗМ општине Прибој, Пријепоље, Нова Варош, Сјеница, Нови Пазар, Ивањица, Ариље, недавно су основане Канцеларије у Косјерићу и Пожези.

3. Постоји ли КЗМ у општини Бајина Башта?

То је једина општина која још увек нема КЗМ, али ћемо се потрудити да у наредном периоду и општина Бајина Башта добије своју локалну Канцеларију за младе, која ће имати координатора при локалној самоуправи, које ће се бринути о својим младима.

4. Које су активности које је до сада спровела Ваша канцеларија?

Од самог оснивања Регионална КЗМ је партнер са Међународном организацијом за миграције на многим пројектима. Програми тих пројеката су радионичарски и едукативног карактера. Током радионица млади су могли да стекну вештине неопходне за писање пројеката, писање CV-ја, како аплицирати за посао, теме везане за веб дизајн и многе друге.

5. Радили сте Локални акциони план, можете ли нам рећи нешто више о активностима?

Ужице, Чајетина и Ивањица биле су три општине које су заједно учествовале у изради Локалног акционог плана. Завршен је и у наредном периоду очекујемо и скупштинско усвајање.

6. Ко је чинио тим за израду ЛАП-а?

Што се тиче тима који је учествовао у изради ЛАП-а, ту су били представници ђачких парламената средњих школа, представници студената, институција које се баве младима. Читав процес водила је помоћник градоначелника Бранкица Јеремић, ментор за израду планова за Ужице, Ивањицу и Чајетину.

7. Постоји ли сарадња са КЗМ општине Чајетина?

Наравно, општина Чајетина је прва основала КЗМ која је оснажила и подржала младе да створе своје удру-

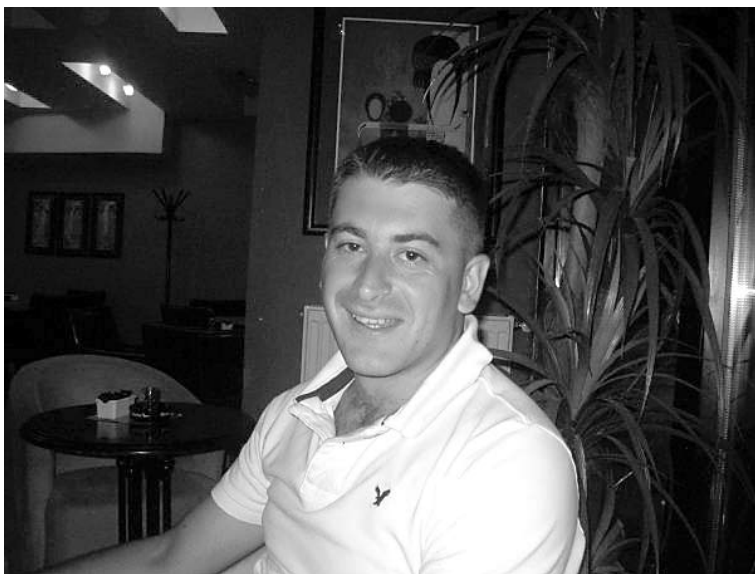
жење „ЦМОК“. Подржала их у пројектима и активностима које чине њихове пројекте како би побољшали свој положај у општини. Хоћу да кажем да је Регионална КЗМ Ужице урадила нешто слично, такође је оснажила младе да створе своје удружење „ПОЗОР“ (Покрет за Омладински Развој), који је у процесу регистрације.

8. Можете ли

нам рећи које су актуелне активности и омладински пројекти којима се баве млади Ужичани?

Млади из општине Ужице се баве бројним пројектима, али морам да нагласим да је међународна организација за миграције расписала конкурс за младе од 80 до 140.000 динара. Овај пројекат је намењен првенствено младима из општине Ужице.

Интервју водиле
Миљана Панић и Викица Стојановић

КУТАК ЗА НАШЕ КЊИЖЕВНЕ НАДЕ

Опрости

Опрости вољени дечко,
што нисам више твоја.

Девојка која те воли-
то је другарица моја.

Те ноћи је увела трава,
месец је изгубио сјај,
усне су остале неме,
јер свему је дошао крај.

Улице су певале,
јецале су кише,
сећаш се када си рекао:
„Нећу се вратити више.“

Милана Стојић

Реци ми

Реци ми сада кад друга
у твојем наручју снови,
да ли сам ја
за наш растанак крива?

Реци ми сада
кад нас прошлост дели,
да ли си био срећан
оног дана када смо се срели?

Реци ми сада када ти признајем

да ме наш растанак болео,
да ли си ме икада волео?
Реци ми...

Милана Стојић

СУЗА

У животу кад погрешити
пусти сузу и све реши,
јер та суза мала млака
чудо колико је јака.

Ту где она падне, кане
Све растура све нестаје.
Грдња, љутња, гнев и бес
Истопе се, о Јес Јес !!!

Стефан Радивојевић, Лозница

ФЛЕШ БЕЛО

Бела соба, бели хотелски зидови,
и затегнута женска чарапа.
Дан нови...

Испијен чашом јутарње росе,
смрзнут синоћним мразом.
И падом степеним
у мени температура расте
експлозија страсти,
љубави и емоција.
Флаша празна и јутро,
са грижом савести.
Новац у торби тек за такси.
И порука на ноћном столу,
Жао ми је...

Стефан Радивојевић, Лозница

Краљици срца мог...

Не мораш „остати недостижна, нема и далека“, јер за мене „сан о срећи“ није „већи него срећа“! Буди као латица руже нежна, као птица слободна и поносите а опет блиска и присутна. Буди ми оно сто ниједна била није. Продорност очима, ватра уснама, бистрина разуму, снага покрету, топлина срцу... Буди оно што била ниси а желела си. Буди благо скривено до кога ћу пут знати само ја. Магични запис нотни који ће једино свирати виолина срца мог. Реч од праискона, неизречена, скривена и неразумљива свима осим мени. Додир тајни и нестварни кога једино ја осетити могу. Мени подобра, за мене створена, мени даривана... Ти си ми дала моћ да могу сагледати себе. Јер до тад видех као у огледалу, у загонетки, а од тог тренутка лицем у лице. Јасно и савршено. И страх обузе ме! Туга и бол. О колико сиромашан бејаш! Половичан и недоречен! Као појац без молитве, песник без бола, свирац без тона, алфа без омеге... Започет а незавршен. Путник који је на пут пошао а стигао нигде није, у беспућу изгубљен, заборављен. Као морнар који без компаса на узбурканој пучини живота мирну луку у срцу топло узалуд тражи... Све то и много више Усуд ми даде. Цео космос у срце смести, а опет га не испуни. Половина остаде празна и пушта. Јер схватих да је осећање јаче од знања, срце паметније од памети а љубав већа од разума. У теби пронађох изгубљену половину, узрок последице, супротност која ме привуче и веже, средину и пут прави, од вечности одређен који љубављу својом осветли ти. Огњени стубе у тамној ноћи, добри ветре у једрима мојим, сигурна луко живота мог... Дођи и усли се у душу моју, заседни на престо златни, краљице моја, теби је намењен! И тада ћу бити потпун! Половично ће постати цело. Смисао, разлог и циљ стопиће се. Вера у стварност, Нада у испуњење претвориће се. И остаће Љубав. Вечна и непролазна. Коју дарова ми ти у трену том... Украденом од сна...

Марко Кнежевић

Жута песма

Још увек се деси да те видим у капи док лагано клизи низ сунцокрет жут. Још увек док немо причам приче неиспичане, бесовима многим, именом твојим случајно их присуства решим. Па се насмешим, једном. Тешко, мушки. Процедим осмех кроз зубе, стиснуте, гневне и горко прогутам бол. Још увек те видим док гледам децу. У безазлености безазлених најлакше је белину наћи. Блиставу, милу. Лако те пронаћи. У свему добром ти си. Најтеже те је имати. У неухватљивости лежи твоја снага. Увек се тежи оном што достижно није. А тако блиско је. Још увек те, занесен, милујем на ветру, косу твоју дугу, нежну, некада моју, мрсим око прстију дугих, упредам јако, вежем чворове чврсте, нераскидиве. Од ветра сва си. Неухватљива а блиска. Неухватљива погледу блиска мислима, неухватљива додиру блиска сновима. Још увек ме пробуди мирис жут у сред ноћи. Па онда тумарам дуго, месечином обасјан, срцем омеђен, убеђен да си, ето, одмах ту, иза, угледати те морам. А очи варалице, поткупљене издајице, прикривају ми те у приказу шуме или потока, траве и птица, мислећи да те у њима нећу препознати. Ја срцем гледам. Са њим најбоље видим. Очи су за рам а срце за урамљено, очи за последицу а срце за узрок, очи за привид а срце за стварност. Видим ја добро, најбоље у мраку. Кад сва друга чула отупе најбитније је на врхунцу. Онда полетим високо, бескрајан, свој, залутам дубоко, некада твој, па у мору ускомешаних осећања поквасим крила да опет летео не би. Превише боли. Превише сазнаш. А са знањем у незнању најтеже је живети. Не желим да знам. Не знам. Добро ми је тако. Још увек те чујем у замаху крила свица што ноћ мрклу покушава осветлити на трен. Чинећи немогуће чини превише. Што нико неће. Не може. На трен разбија таму, одговни јад, застрашује страх. Док лети храбро у свитање ново. Корачам и кад пута нема. У беспућима најлакше је крчити стазу. Дугу и замршену што ка правом одредишту води. Никако кратку. Нипошто лаку. Ћути. Не говори. Застани на трен. Не осећаш ништа зар не? Равнодушност је највећа казна. Још увек те осетим с'пролећа, у првим јагодама укус твојих ноћи добија пуноћу. Осипаш се са цвета што у грудима цвета, као жућкаст прах са липе у цвату. Разносе те ветрови, на све стране света. Да би у свему била. Кад ми затребаш да те лакше нађем. И кад се у пчелу претворим, да у сваком цвету, жутом, те у нектару скупим и у кошницу унесем. У саће густо спустим, ту сни. Зри на обрисима мојих жеља, израсти у божур или крин, нипошто у маслчак, јер жуто боли. У лопту згужваних ћошкова претвори се, што се котрља од очију ти сузних, прозрачних ка пегавим долинама усана мојих. У поглед црвен, нипошто жут, из чије вене раскрвављене љубав капље право на засторе мојих образа. У глас, разгажен, дуг, што у себи носи топли југ и нар, црвен, нипошто жут. Јер жуто боли. Као шака кликера нека се распу твоје мисли по удолама сивим, и свака по један кликер нек скрије дубоко у себи. Јесен је. Преспавати мора. И зиму дугу. А на пролеће, тамо у априлу, исклијаје клица замеднута, да поздрави Сунце и по неку птицу, жуту, што цепа небо на двоје. Моје и твоје. Твоје ведро. Моје са облачком једним. Што црте твог лица има. Бар на трен, док ветар, врео, југ не одужи дуг и поништи све. И плаво небо остави чисто. Безгранично, дубоко. Као аорте твоје, дугачке, миле, у којима се запетљах, као жуто пиле, топло крило квочке тражећи. Замку нашавши, оставих пут и путовања, и капут стари, прашњав, жут, капут путујући, пред вратима окачих, на офингеру за капуте, жуте, у предсобљу жеља неостварених. Не треба ми више. Путовати нећу. Бар не у миленијуму овом. Између твоје звезде падалице и моје комете жуте средину нашао сам. Замисли, сам. Тршаве косе и очију крупних. Будаласт, свој, сигурно твој и заувек жут...

Марко Кнежевић

Шапат у бескрају

Прошла је тихо, ношена ветром, свежа и непоновљива, као толико жељена промена, предукус будућности, оне лепше, од садшњости олакшане, прошлости растерећене, трен довољан себи, неоптерећен смыслом, безбрижан, невин. Бескрајна белина с' укусом мира, мирисом вечности, топла, угодна, себи довољна, себи потребна, собом образложена и потврђена, себи циљ, достижан и остварив. Са почетком у себи, почетком олакшаним тегобе краја, не, ту краја нема, ни новог почетка, већ само трајања, трајања има, смисленог и сигурног, из силе у силу, више и више, тамо где недостижно бива на дохват руке и ништа недостижно није сем оног чему не тежиш. Куда се упутила не зна нико па ни она. Ношена снагом чежње, брзином мисли, омеђена путањом срца, одредиште нема, ни повратка нема, нема јер траг заборав уклања и брише, брише да се вратила не би, јер „чему одлазак ако је повратак циљ?“ Али свежина ту је. Свежина пролећног јутра и летње кише, кристалне росе и горског ветра, планинског потока, свежина тако потребна, очекивана, телом упијена, дахом оживљена, духом обухваћена, умом созерцана, у срцу сачувана. Тако потребна за дане лоше, не, нема лоших дана, има лоших људи што дане добре желе учинити лошим. За њих свежину чувај, за њих полет и песму, и снагу нову, за њих нову, јер све што је добро за њих је ново. Старог се држе, учмалост је добра, задах трулих векова једина сигурност, сигурност пропасти и извесност несигурности. Због њих се врати и траг испиши, сети се стазе и пута право, заборави одлазак и путовање, за повратак се спреми и свежину врати! За дане добре, у срца трула, за боље сутра и боље сада, јер сада је битно, за сутра је лако, до сутра прво сад треба да прође а сад се живи, сутра ко зна?

Марко Кнежевић

Биолошки морални компас: У мозгу открили центар за добро и зло

Докторка Liane Young са Технолошког института у Massachusetts-у била је на челу научног тима који се позабавио питањем постоји ли биолошки морални компас. Тим је открио центар у мозгу који се налази иза десног уха, а помаже нам у "добрим" одлукама. Центар у мозгу који се налази иза десног уха активан је кад мислимо о неподопштинама или добрим делима других људи, а чини се да контролише како процењујемо моралност туђих чинова. У занимљивом експерименту научници су успели пореметити активност тог центра у мозговима волонтера па их тиме накратко учинили мање моралнима. Како би волонтерима пореметили функцију центра за морал, научници су користили јаке магнете у неинвазивној методи - која се зове трансранијална магнетска стимулација - у трајању од 25 минута. Магнетно поље на специфичном месту лобање ствара слаби ток струје који онемогућава нормалан рад можданих станица. Након коришћења магнета субјекти су морали решавати 192 сценарија и донети суд о нечијим акцијама па их оценити од 1 (апсолутно забрањено) до 7 (апсолутно дозвољено). У другом кругу тестова волонтери су били изложени магнетној стимулацији за време оцењивања сценарија. У случају када би неко могао погинути, субјекти су уобичајено наве-

ли да би то покушали спречити, али под утицајем магнета били су задовољни и ако би се, без њиховог уплетања, ситуација решила без ичије смрти. Током експеримента међу волонтерима је превладало неодговорно понашање које би у стварном животу узроковало повреде, али они су били задовољни док год је свака прича имала срећан крај. Докторка Liane Young закључила је у свом истраживању да наш осећај за добро и зло није само условљен одрастањем, религијом или филозофијом, већ и биологијом. Ово истраживање блиско је оном од прошле године, у коме су амерички научници тврдили да су нашли центар у мозгу који је одговоран за веру.

Тијана Росић

Занимљиве ствари које нисте знали!

Животиње стварно падају с неба

Киша животиња је заправо релативно уобичајан метеоролошки феномен. Забељен низ таквих случајева, а највеће су шансе да с неба падају рибе или жабе и наравно птице. Некад се зна догодити да животиње преживе пад, што би значило да удаљеност коју су прошле пре него су пале на тло није била велика. У другим случајевима животиње би пре пада биле већ у смрзнутом стању, што би значило да су биле на великим висинама. Иако се овакве ствари стварно догађају, не постоји оштеприхваћено објашњење за овај феномен. Претпоставља се да снажни ветрови који пушу над водом некад покупе рибе и жабе с површине па их носе неколико километара пре него што поново падну на тло.

Свемир је боје беле кафе

До овог открића дошли су знанственици на John Hopkins свеучилишту 2001. године. Karl Glazebrook и Ivan Baldry приватно су тврдили да је свемир зеленкасто беле боје. У свом раду на ту тему, објављеном годину дана касније, тврде пак да је свемир беж-беле боје. У свом истраживању испитали су спектар боја преко 200.000 галаксија па су измерили светлосни спектар за велики део свемира и на крају су закључили да је свемир беж-бијеле боје.

Животиње могу експлодирати саме од себе

Да, истина је. Животиње могу експлодирати саме од себе и то из више разлога. На Тајвану 2004. догодила се спонтана експлозија мртвог кита у чијем су се телу накупили плинрови настали распадом трупа. Животиња је била дуга 17 метара и тешка 50 тона и распукнула се насред улице па су њена крв и изнутрице прекриле све у близини. У травњу 2005. јединке одређене врсте жаба експлодирале су саме од себе. Претпоставља се да се радило о механизму за самообрану који је заказао.

Тијана Росић

Дестинације за јефтин ШОПИНГ

Често се деси да више зажалимо због оног што нисмо купили, него због онога што јесмо. Представљамо вам шопинг дестинације где свакако нећете осећати кривицу након куповине, већ само задовољство.

Тонала, Гвадалахара, Мексико. Ово место, удаљено око 15 километара од Гвадалахаре, је познато као место са великим избором мексичких тканина, производа од стакла, намештаја, уметничких дела, керамике, посуђа и разноразних ситница које се продају на великом буљваку. Хиљаде тезги налазе се у главној улици, а још хиљаду симпатичних радњица које нуде аутентичне мексичке производе је сакривено иза њих. Препоручујемо шарене столњаче које можете купити за 5 долара, као и декоративне керамичке маске за око 10 долара. Опрез: отворено је само четвртком и недељом!

Њу Делхи, Индија. Њу Делхи је један од највећих светских центара за производњу материјала и тканина, па је свакако мека за оне који воле да шију. Свила, памук, сатен, муслин, креп, плиш, и то најразноврснијих дезена. А све то за десети део новца који би издвојили за куповину на другим местима. Квалитетни материјали на Chandni Chowk Маркету могу да се нађу за само 1 долар по метру. Мушке мајице се могу купити за 4 долара, панталоне за 10, а зимске јакне за око 80 долара.

Фиренца, Италија. Град ципела и ташни – свакој жени ће срце бити пуно када за мало новца буде пазарила прелепе кожне ципеле са потписом познатог дизајнера. Назив главне улице у Фиренци (Via dei Calzaiuoli) у преводу значи Улица произвођача ципела. Град обилује местима за продају обуће и одеће од коже, па га обиђите уздуж и попреко. Квалитетне италијанске кожне ципеле можете наћи и за 30 долара!

New York, САД New York је место за куповину фото-апарата, камера, компјутера и осталих електронских уређаја. Препоручујемо познату и веома добро опремљену радњу V&N где, не само што ћете да наиђете на добре цене, већ ћете добити савете од правих стручњака. Такође, добра опција је и радња J&R.

Токио, Јапан. Кад будете били у Токију, свратите до регије Асакуса. Karabashi-dori је кварт (у преводу Град Кухиња) где тамо можете наћи најразноврсније чиније, тањире, ћасе, чувене јапанске ножеве, посуђе, есцајг и заправо све што вам је потребно за кухињу. Избор вам пружа око 200 различитих радњи, а цена многих предмета је нешто више од пола евра по комаду. Савет: обавезно понесите торбу на точкиће!

Шензен, Кина. У овом граду удаљеним 30 минута возом од Хонг Конга можете наћи мноштво одеће и обуће које су заправо копије познатих дизајнера. Можете изгледати као де-

војке из “Секс и града” за десет пута мање новца. Наравно, квалитет није ни близу оригинала, али није ни цена. Овде ћете наћи огромне тржне центре, као што је Luo Hu Commercial Center са хиљадама малих радњи. Савет: викендом су гужве несносне, па уколико сте у могућности, ово место посетите током радне недеље.

Банкок, Тајланд. Одећа, одећа и још одеће. У Банкоку не знате где да погледате од занимљивих радњи. Велики стаклени тржни центри или разноврсне уличне радње, сасвим је свеједно. Овде можете донети и ваше омиљено одело или хаљину кројачу ће вам сашити у којој год боји желите и од било ког материјала. Мода је тамо непредвидива, али су тајландски дизајнери познати по добром стилу. Град има неколико добрих регија за шопинг, па ће сигурно свако наћи оно што му одговара.

Тијана Росић

ОСНОВНЕ БРИГЕ ПРИЛИКОМ ПУТОВАЊА АВИОНОМ

Током лета, а често и непосредно пред укрцавање, особље ће вам упутити велики број увијених и злослутних порука.

ШТА ОНИ КАЖУ	ШТА ОНИ ЗАПРАВО МИСЛЕ
Драги путници, обавештавамо вас да ћемо због неких малих тешкоћа каснити са укрцавањем.	Једно од наших крила само што није отпало, и посади је потребно мало времена да га залепи селотејпом.
Молимо вас да везете своје појасеве и угасите цигарете, јер се могу очекивати минималне турбуленције.	Селотејп се покидао и крило је отпало.
Ако погледате кроз прозор на лево, видећете обриси Индијанополиса.	Значи, отпало је десно крило.
Драги путници, слетећемо у следећих 8 до 10 минута, и пре него што будемо сувише запослени око слепања, желимо да вам кажемо да нам је било врло пријатно путовати са вама.	Посади је потребно мало времена док причврсти каишеве падобрана и искочи.

МЕД

Густа, слатка, сирупаста или кристаласта материја, бледојугта до тамномрка, специфичног мириса и укуса, производ пчела медарица.

Мед је еликсир лепоте. Има изузетна козметичка својства, јер се одликује изванредном пролазношћу кроз кожу, храни мишићне слојеве и одлаже њихово старење.

- Недостаци витамина се лече мешавином меда, матичног млеча и цветног праха.

- Грип се веома успешно лечи мешавином меда и матичног млеча са прополис капима. Стари лек против грипа је и мазање слузокоже носа и узимање једне кашике меда и белог лука (бели лук је иситњен и помешан са истом количином меда) растворене у чаши топле воде, 2-3 пута дневно.

- Проблеми са жуљевима се решавају помоћу прополис масти, тако што се жуљ намаже дебелим слојем масти и фиксира фластером.

- Кашаљ се лечи мешавином 250 грама меда и ситно наструганим хреном или 500 грама црног лука се ситно насецка и кува на слабој ватри у 1 литри воде 3 часа, дода се 100 грама меда, сипа се у флашу и добро затвори. Узима се 4-5 пута по једна кашика (супена).

- Крварења од озледа и посекотина заустављају се брзо помоћу вате умочене у прополис капи.

- Болови у леђима и кичми се лече тако што болна места намажете медом, а преко тога поспете истуцан бибер.

- Опекотине се одлично лече стављањем газе претходно умочене у прополис маст.

- Код повишеног крвног притиска добре резултате даје мешавина меда, млеча и полена.

- Псоријаза се лечи прополисом. Узимати три пута дневно по 15 капи прополиса а у исто време мазати прополис маст.

- Реуматизам се успешно лечи пчелињим отровом (сваки дан по један убод пчеле).

- Ако се извесна количина меда помеша са вишњама па тиме испира грло неколико пута дневно, нестаће непријатан мирис из уста.

Ако мед ставите на загрејано платно и завијете око врата излечићете крајнике.

Лековитост зеленог чаја

Лековитост зеленог чаја

Дејство чаја је утолико јаче уколико чај има више кофеина, јер је кофеин главни састојак чаја. Чај својим кофеином дражи кору великог мозга, због чега особа лакше схвата и брже повезује мисли. Тиме се објашњава и повећање моћи учења, памћења и разумевања и, уопште, интелектуални рад је лакши и успешнији. Чај сузбија и смањује замор и сањивост, особито ако је замор настао од интензивног умног напрезања. Чај помаже, бодри и крепи, бољи је рад мишића и рефлекси су бржи и потпунији. Код нас је обичај да се после узимања већих количина алкохолних пића пије јака кафа, а други народи пију јак чај, јер кофеин делује супротно алкохолу, тј. док алкохол делује депресивно на централни нервни систем, кофеин га надражује. Чај кофеином побољшава дисање, јер дражи респираторни центар, повећава вентилацију плућа, па се лакше дише и пријатније осећа. Надражује и центар за крвоток, услед чега је срчани рад правилнији, јачи и бољи. Срчани мишић се боље исхрањује и тако јача, услед чега се и рад срца побољшава. Због огромне количине танина (најбоље сорте чаја имају више од 30%) и других, сродних полифенолских једињења чај делује и као типична танинска лековита биљка против пролива, упале слезнице и коже, опекотина, за јачање организма, итд. Листови зеленог чаја богати су и флуорином који

спречава штетно дејство бактерија у усној дупљи које изазивају каријес. Чај садржи и знатну количину минерала (калијума, бакра, гвожђа и мангана). Садржи мало теофилина и теобромина. Делује и диуретски, помаже против целулита јер ограничава апсорпцију масноће и подстиче површинску циркулацију. Зацељује ране.. Истраживања која

су спровели Јапанци показала су да у деловима земље у којима се бере и производи зелени чај нема смртности од рака желуца и плућа.

Пијте чај стално и свакодневно јер:

1. Чај ујутро буди, освежава дух и мисли, подржава креативност и подстиче вољу (црни чај, зелени чај, шипков чај, воћни чајеви...);

2. Чај у подне опушта, обнавља и чисти организам, олакшава варење, посебно тешко свраљиве хране, враћа организму воду и, уопште, уз чај се дружи и опуштено чаврља (маштовите биљне мешавине, воћни чајеви, "чајни коктели", домаћи ледени чајеви...);

3. Чај увече опушта од напорног дана, умирује, успављује, даје осећај мира и задовољства, олакшава варење и осигурава бољи и мирнији сан (биљни чајеви, метвица, камилица, матичњак или мешавине...);

4. Чај зими греје, опушта, испуњава дуге вечери, побуђује вољу, даје енергију;

5. Чај лети освежава, смањује знојење, осигурава организму довољне количине воде, витамина и осталих микроелемената, чисти организам од токсина, диже енергију, враћа вољу... (воћни чајеви, домаћи ледени чајеви, биљни чајеви).

"Рођен сам 1932. године у северном Банату, у селу Мокрину, где сам ишао и у основну школу. У гимназију сам ишао у Кикинди и Панчеву, а студирао у Београду. Живим у Новом Саду. То је чиста моја биографија. У ствари, ја свима кажем да праву биографију, онакву какву бих желео, још немам, и поред толико књига које сам написао, слика које сам излагао, филмова које сам снимео, драмских текстова, репортажа у новинама... Сваког јутра пожелим да почнем једну одличну биографију, која би послужила, ако никоме другом, бар ђацима у школи, јер они, нажалост, морају да уче и живот писца.

Ја бих био најгори ђак, јер ни свој живот нисам научио. А радио сам свашта. Био зидарски помоћник, физички радник у пивари, кубикаш на пристаништу, морнар, позоришни редитељ, бавио се водоводом и канализацијом, радио компресорима, обрађивао дрво, умет да направим кров, глумио у једном луткарском позоришту, чак и правлио лутке, водио телевизијске емисије, био конференсије...

Имам и неке награде и признања. Две "Невенове". Једну за животно дело у поезији за децу. Горанову награду. Награду Стеријиног позоришта. Златну арену за филмски сценарио. Награду ослобођења Војводине. Седмојулску награду Србије. Носилац сам ордена заслуга за народ. Неко би од свега тога могао да напише безброј страница. Рецимо: уређивао лист "Ритам" или уређивао Змајев "Невен"...

Највише бих волео да сами измислите моју биографију. Онда ћу имати много разних живота и бити најживљи међу живима.

Остало, што није за најаву писца, него за шапутање, рекао сам у песми "Ин мемориам".

И у свим осталим својим песмама."

24. јун 1986.

Среда, април 14, 2010 у 11:17 по подне

У поподневним вестима говоре о томе да ја Антићу данас уруче-на награда Јован Поповић за животно дело.

Вечерас, међутим, негде пре пола осам, јавила Боба Латиновић, кратко: „Мика је умро. Дођите!“

На оном дугом, ниском столу, за којим је седео, лежао је подвезане браде, везаних руку, но некако веома природан, као заспао. Имао сам утисак да ће се сад пренути, проговорити и исправити неки акценат у стиху који сам тек био изговорио.

На постаменту за Солдатићеву скулптуру видео сам још ону нову кожно кравату коју је и јутрос био везао. За Јована Поповића.

Вест о смрти се рашчула. Неко је укључио телевизор, и на екрану, у слабој монтажи, између сјајних Латиновићевих кадрова из филма о Антићу, неки људи, као наишли одоздо, али не са неба, не са неке друге планете, нешто су несувисло говорили, седео сам подаље, нисам баш све разазнавао, али два лика сам уочио добро. Први је нешто говорио изнад глава, други је био сед, самозадовољно се смешио, добио је, ето, шансу. Неко је, срећом погасио телевизор.

Већ увелико иза поноћи отворено је писмо, адресовано Дуди, из комшилука, које је апсолутно потврдило његову жељу да измакне малим замкама баналних говора и овешталих посмртних слова:

"Дудо,

кад ме изнесе, нека прочитају „Бесмртну песму“. А кад ме покопају нека Јаника Балаж или Тугомир одсвира „Пиро манђа коркоро“. Нико не сме да ми држи говор."

"Купе је био мој свет!"

У возовима сам проживео добар део живота. Рани новосадски возови за Београд, возови Француске, возови са регрутима који их неиспаване одводе у непознато, возови до Сомбора или Суботице... И један воз из ког смо, враћајући се из Осиека, пре неких тридесет година, нагло из сна пробуджени, скакали у високи снег. Била је Гајдобра! А Гајдобра и стајалиште Орловат памте ваљда сви ђаци Војводине! Возови нису само романтика мог живота. Купе је био мој свет! Сети се: Онда је купе пун неких нових госпођа бескрајно белих као сибирски предео...

Имао сам своје личне возове, као што сам имао своје личне љубави. Од брака до коњака само пола корака. Од друма до рума само разрока шума ума. А те корак сам, често, чинио баш у возовима овог живота. И сад чујем како тутње точкови мојих возова. Где сам то стигао? Не знам. Путује јесен. Путује луда и кривудава. Путује низ предграђа...

М. Антић

Тестамент

Петроварадинска тврђава, 1972. са оркестром Јанике Балажа и Звонком Богданом. Ноћ. Завејани смо.

Тестамент? Па у реду, морамо написати и тестамент: ако ме задеси зло и не умрем на мору, што сам вечито желео, ако не будем спуштен са палубе низ даску у најјезени мир океана, него умрем на копну, што је огромно понижење, нека ми не држе говоре и на мени се мртвом вежбају раштимованом беседништву.

Нека ме до гроба испрате Цигани тамбураши, и нико осим њих. Нека ми свирају ону... знају то они која је.

И кад сам сам, нисам сам, јер имам себе уз себе. Зашто презирем оне који то не схватају, целог свог живота, па кад са собом у друштву на крају виде смрт, они урлају од самоће.

М. Антић

МАТЕМАТИКОМ ПРОТИВ ПРОВАЛА

По речима главног тужиоца у Србији нема организованог подземља. А по статистици број провала у станове се повећава. За то постоји само један разлог. У Србији нема организованог надземља. Наравно ову тежу не морате да делите. Али без дељења тај проблем је још већи.

ХИПОТЕЗА

Провалници деле човечанство на два дела.

1. Код кога су већ провалили
 2. Код кога још нису провалили
- Другу групу поново деле на два дела.
- 2.1 Код кога не вреди провалити
 - 2.2 Код кога вреди провалити

Другу подгрупу опет деле на два дела.

- 2.2.1 Код кога је опасно провалити
- 2.2.2 Код кога је безопасно провалити

ДЕДУКЦИЈА

Пошто знамо број људи на свету, број потенцијалних жртава спада између нула и шест милијарди. Нека овај број буде x . Значи број провалника, тј $y = 6.000.000.000 - x$ (не рачунајући скуп самопровалника као власнике бензинских пумпа и гостионичаре, који се може занемарити).

Недавно поред x и y је било и M , као Милиција али од када и код њих проваљују (чак и они проваљују), због великог броја прекривања, овај број је изгубио сваки смисао. Али да се бавимо само Србијом.

Србија = СР провалници + СР жртве тј. $СР = СРу + СРх$

Тај став је одавно пао од када код нас раде и румунски провалници. Наш циљ је да минимализујемо СРх тј. број жртава.

Пошто је СР константно (барем у неколико задњих година), то ћемо најлакше постићи ако повећамо СРу, тј. број провалника. То нам је засад успело. Али погледајмо и остале могућности.

Не рачунајмо провалнике са амнезијом (1.), који ће провалити на исто место. Од остатка одузмимо глупе провалнике (2.1), који ће провалити тамо где ничега нема. Овако добијени резултат умањимо са бројем ка-

миказе провалника (2.2.1), који ће да провале у главну станицу милиције.

Тако ћемо добити СРху тј. угрожене србе. Напишимо нашу прву аксиому:

$$СРху = 2.2.2$$

Значи угрожена група је она код којих још нису провалили, има шта да се однесе, и провала није опасна. СРху се може минимализовати следећим методама:

I. Треба укинути трудничко. Тиме ће број становника СР конвергирати ка нули. Тако ће са пуно других проблема, и проблем провала постепено нестати (овај метод је доста самоубилачки опасан).

II. Треба смањити животни стандард. Тј. на мање места вреди провалити. Било је покушаја у овој области, али је било и неких споредних ефеката.

III. Треба повећати сигурност станова. (То предлаже милиција)

Значи предложени методи су следећи:

- I. Изумирање Србије
- II. Укинути животни стандард
- III. Сигурносне опреме (аларми, ресетке, браве,...)

Најбесмисленија је трећа метода. То би само покре-нула једну спиралу наоружавања, која би била све

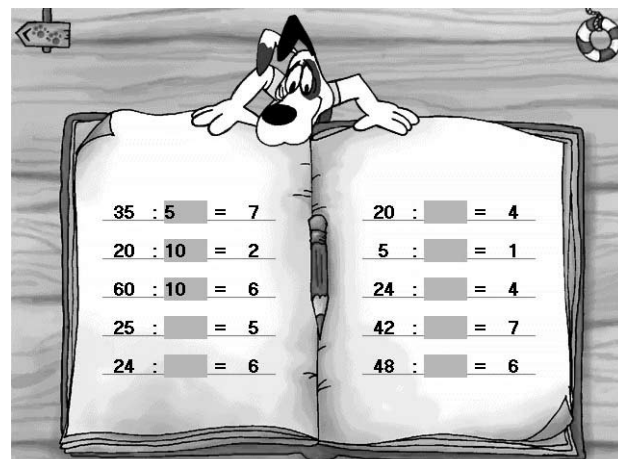
скупља и скупља. По речима неких провалника, свака брава и врата се могу отворити, само са скупљом опремом. Сигурност нашег стана ништа се не би повећала, као ни неке светске велесиле са трком наоружавања.

РЕЗУЛТАТ

Провалимо у сопствени стан.

Зашто? Можемо лако израчунати. По осигуравајућем заводу вероватноћа да ће провалити у један стан је $1 : 1000$, тј један према хиљаду. А вероватноћа да ће у стан провалити два пута заредом је $1000 * 1000$, тј само један према милион ($1 : 1000000$)

Тијана Росић

НАУК ИЗ ФИЛМОВА

Шта смо научили из хорор филмова?

- Када изгледа да си убио монструма, никада не проверавај да ли је заиста мртав.

- Ако сазнаш да живиш у кући саграђеној на индијанском гробљу која је некад служила за обреде црне магије или у којој је неко убијен или извршио самоубиство, одмах се одсели.

- Никада наглас не читај књигу за оживљавање демона.

- Не претражуј подрум, поготову ако је управо нестала струја.

- Ако твоја деца почну да причају на неком чудном језику или туђим гласом, одмах их упуцај.

- Ако друштво иде да се зеза у старој, напуштеној цркви, немој да идеш с њима. Поготову не ако једини/а немаш партнера или си дежурни шаљивџија.

- Ако кућни уређаји почну да раде сами од себе, не чекај даљи развој догађаја него се одмах сели!

- Не узимај или позајмљуј ништа од мртвих.

- Ако бежиш од монструма, очекуј да ћеш да се саплетеш барем 2-3 пута (дупло више ако си жена). Такође, иако монструм једва храмље, увек ће успевати да те сустигне.

- Пажљиво слушај позадинску музику.

- Постоји разлог због кога је напуштени град напуштен. Зато га заобиђи у широком луку.

- Када те жури неко чудовиште, а ти покушаш да побегнеш колима, очекуј да ауто неће моћи да упали из прве, без обзира колико добро иначе радио.

- Ако си један од срећника који је преживео филм, никада се не пријављуј за наставак. Напустићеш овај свет

у првих 10 минута филма.

- Када слетиш на непознату планету и нађеш нешто што личи на ванземаљска јаја, не дирај их.

- Када се један од чланова твоје посаде појави са нечим ванземаљским везаним за његове груди (последница непоштовања претходног правила), не пуштај га на брод - ионако је мртав.

- Када те ванземаљско чудовиште лови по броду (последница непоштовања претходна два правила), немој да тражиш изгубљену мачку.

- Никада, али никада, не улази унутра ("унутра" значи таван, орман, подрум, мрачна улица, сума...)

- Ако успут изгубиш неки део тела, не очајавај. На то место ће се лепо уклопити тестера, харпун, сабља...

- Заборави на пиштољ. Нестаће ти муниције баш кад монструм дође на ни-

шан.

- Ако те уједе зомби, престани да трчиш и трудиш се... Једноставно седи и сачекај да постанеш један од њих.

- Не купај се, поготову ако си сам(а) у кући.

- Ако си мушкарац, пукао си! Увек преживљавају жене.

- Ако си жена, не показуј груди. Увек на крају преживе фригидне.

- Када купујеш имање, питај продавца зашто је тако јефтино.

- Буди верник! Увек се испостави да скептици нису у праву, и то на неки грозан, болан начин.

- Ако ниси главни лик, лакше је да одмах извршиш самоубиство.

- Ако си клинац, разведри се! Монструми убијају само напаљене тинејџере.

- Ако видиш мртву вољену особу, бежи. Запамти: Увек можеш набавити још деце, пријатеља, сурјуника...

- Ако је само један монструм, немогуће је убити га. Ако их има више, немогуће је истребити их. Дакле, покушај да их наведеш да нападну једни друге.

Тијана Росић

СЕДАМ СВЕТИХ ЂАЧКИХ ТАЈНИ

1. ШЛИХТАЊЕ

Добар ђак мора да зна када је прави тренутак да употреби ову вештину јер само тако спасиће се од вечног искушења мољења професора и слушања службе његове сваког радног дана и радним суботима.

2. БЕЖАЊЕ СА ЧАСОВА

Бежати пре седмог часа или предчаса, пред распустом или празницима, у време какве невоље и сваке среде и петка.

3. ТРАЖЕЊЕ ИЗГОВОРА И ПРАВДАЊЕ

Не узимај често имена доктора свога и војног одсека свога. Избегавај испраћаје, свадбе и погребе често, и само тако твоја рубрика са неоправданим остаће чиста и са славом говориће се о преподобној вештини твојој.

4. ПРЕПИСИВАЊЕ

Не прави себи пушкице превелике, и немој се у њих

потпуно уздати, већ седи поред трпељивог и мудреног пријатеља свога и моли га свим срцем и нарочито прати поглед професора свога.

5. УПИСИВАЊЕ ОЦЕНА И ОПРАВДАНИХ ЧАСОВА

Фалсификуј само у време какве невоље велике и нека ти мисао јаснија од муње буде да можеш да заглавиш због рукописа свога.

6. ПРОВАЉИВАЊЕ

Проваљуј ближњег свога као самог себе, професоре своје и теткице своје, али не дозволи да благодарени глас твој надвиси гласове другова твојих.

7. МУВАЊЕ

Мувај професоре своје за боље оцене своје и згодне ортакиње (ортаке) своје, јер тако је записано; јер само тако ћеш стећи за бурека нас насушни.

Тијана Росић

АВАТАР

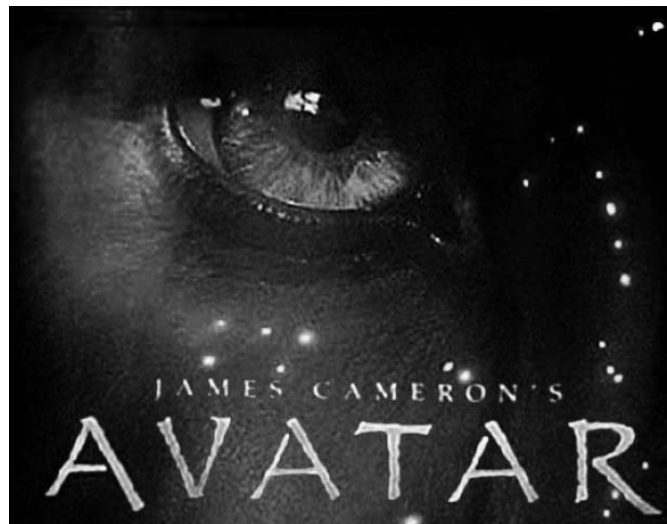
„АВАТАР је најзахтевнији филм који сам икада снимео,“ каже сценариста и редитељ James Cameron. А то је свакако снажна изјава, пошто је Камерон широм света славан као мајсторски приповедач; његови револуционарни филмови „Титаник“, „Терминатор“, „Терминатор 2: Судњи дан“, „Истините лажи“ и „Бездан“ су одреда пружили јединствене комбинације спектакла, дирљиве приче и ликова, те врхунске техничке вештине у служби тих прича и ликова.

Централни лик филма АВАТАР, Jake Sully (Sam Worthington) је обичан човек који се неочекивано нађе у положају јунака када га догађаји увуку у сукоб између цивилизације Земље, одлучне покорити Пандору, и аутохтоног народа На'вија. Јаке је бивши Маринац који дужност и част ставља испред свега, но наћи ће се присиљен одабрати између властите части и дужности према онима који су га довели на Пандору.

„Желео сам створити познату врсту пустиловине у попуно непознатом околишту,“ објашњава Камерон, „смештајући класичну причу о придошлицу у страну

земљу и културу на ванземаљску планету. Прича је дизајнирана класичним потезима, но ипак имамо бројне обраде и изненађења за гледаоце. Сањао сам о снимању оваквог филма, смештеног на други свет препун опасности и лепоте, још откако сам као клинац читао гомиле популарне знанствене фантастике и стрипова, и проводио сате у школи цртајући ванземаљска створења. Са АВАТАРОМ сам напokon добио прилику остварити тај сан.“

Радња АВАТАРА се одвија на Пандори, месецу околиша сличног Земљином који кружи око плинвитог дива Полупхемуса у звезданом саставу Alpha Centauri А. Удаљен 4.4 светлосне године од Земље, Alpha Centauri

је наш најближи звездани сусед, а када се открива да је Пандора богата ретким минералом названим Унобтаниум, почиње утрка за искориштавање новог света. Унобтаниум не постоји у нашем сунчевом саставу, а кључан је за решавање енергетске кризе која се јавља на Земљи у 22. столећу. Зато корпорација Resources Development Administration (РДА) троши стотине милијарди долара на ископавање на далеком свету. Прича се догађа 2154.

године, тридесет година након што је на Пандори успостављена рударска колонија. Продирање људских снага на територији аутохтоних На'вија доводи до све већих тензија између две врсте, гурајући их према отвореном рату.

Игром судбине, због смрти свог брата близанца, Jake Sully се нађе гурнут усред те напете ситуације.

Он стиже на Пандору како би постао најновији „управљач“ у Програму Аватар, покушају људских зnanственика да успоставе „мост поверења“ са На'вијима користећи генетски створена тела која би великим ванземаљцима деловала приступачније. Но, Јаке добија и додатни задатак; пуковник Miles Quaritch, вођа људских сигурносних снага, му наређује да се убади у локални клан На'вија и открије како их подчинити или покорити. Quaritch је заповедник Secorpsa, приватне сигурносне твртке која брани Врата Пакла од опасних предатора Пандоре и од једнако опасних На'вија. Иако су у основи неуредна плаћеничка војска, одлично су опремљени, располажући тешко наоружаним летелицама помичних ротора и „АМП Одијелима“; великим борбеним роботизираним оделима.

Испостави се да је Јаке погрешно одабран за суделовање у таквој експлозивној ситуацији. Када се нађе растрган између племенитих На'вија и РДА војних снага одлучних уништити место где клан На'вија живи већ 10 хиљада година, Јаке одлучно креће у акцију. И избија паклени хаос.